

PRAŽMOVSKÉ

Říjen
2023

ZVĚNY

č. 3/2023

www.prazmo.cz

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTKY

Vážení a milí spoluobčané,

máme tady podzim, horké letní dny jsou už definitivně za námi. Pevně věřím, že jste si léto užili a načerpali síly do dalšího žití. Doba, která nás obklopuje, není zrovna lehká. Zprávy v televizi nebo na internetu jsou plné spíš těch negativních než pozitivních informací. A je jen na nás, jak se s tím popasujeme. Někdo si zajde do lesa, někdo na zajímavou kulturní akci, koncert či výstavu a někdo je ze všeho nejradši v klidu doma.

Pro ty, kteří rádi „vytáhnou paty“ z domu, a přitom nechtějí jezdit nikam daleko, jsme přes léto zorganizovali celou řadu akcí a další se připravují, o všem se dočtete dále ve zpravodaji.

Dovolím si malé zamyšlení na téma organizování kulturních akcí. Věřte, že příprava těchto akcí je velmi časově a logisticky náročná. Rozhodně to není jen o tom na té akci být a třeba něco prodávat. Každé akci předchází dny příprav před samotnou akcí, dobrovolné brigády, nákupy a po akci se musí všechno zase uklidit. Všichni pořadatelé z řad členů našich spolků to dělají zadarmo, ve svém volnu a na úkor svých zájmů a rodin. A jsou to pořád ti stejní. Já jim za to velmi děkuji, jsem ráda, že jsou a že se na ně vždy můžu spolehnout.

Zrovna tak si velmi vážím těch, kdo obecně dělají něco navíc. Ať už jsou to vedoucí mladých hasičů, skauti, kroužku vaření pro děti, aktivní členové našich spolků nebo ma-

minky v rodičovském sdružení. Jsou to lidé, kteří mají srdce na pravém místě a chuť bez výmluv udělat něco pro druhé. I jim patří velké poděkování.

Největší stavební akcí letošního léta byla rekonstrukce chodníků pod kostelem. Kachle na původních chodnících byly již rozbité a byly mezi nimi díry. Nové chodníky v podstatě kopírují ty původní, jen jsou ze žulových kostek. Materiál byl zvolen tak, aby nové chodníky navazovaly na chodníky realizované v letech 2018 a 2019, které jsou ze stejného materiálu. Nemůžeme mít každý kus chodníku z jiného materiálu.

Po terénních úpravách bude provedena na jaře výsadba kyték, stromů a keřů. Součástí projektu je i nové veřejné osvětlení, které se protáhne až do ulice pod školkou, kde osvětlení chybělo. Celkové náklady na pořízení nových chodníků byly ve výši 1 252 390,20 Kč. Projekt „Rekonstrukce chodníků v parku pod kostelem na Pražmě“ je spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje v rámci dotačního programu Podpora obnovy a roz-

voje venkova Moravskoslezského kraje 2023, dotace je výši 320 000 Kč.

Máme rozpracované i další projekty. Chystá se rekonstrukce místních komunikací na ulici Třešňová a Chodníky. Ze všech místních komunikací jsou v nejhorším stavu. Postupně budeme opravovat i další ulice, ale tyto opravy jsou velmi drahé. Pokud budou vypsány dotace, určitě jich využijeme.

Dalším projektem je vybudování parkoviště vedle obecního úřadu, kde by mělo vzniknout pět parkovacích míst.

A zpracovává se také projekt na vybudování chodníků na hřbitově. Chodník bude po levé straně (při pohledu zdola) směrem k horní bráně a od horní brány směrem na Roveň. Současně se upraví i prostor okolo horní brány.

Na závěr bych Vám ráda popřála hezké podzimní dny plné sluníčka a když přijde občas i nějaký ten deštík, tak taky je ho třeba.

Mgr. Michaela Honešová, starostka obce

KRÁTCE

Poplatek za odpad za rok 2023 je splatný do 31. 10. 2023! Kdo tak dosud neučinil, ať uhradí hotově do pokladny na obecním úřadě nebo bezhotovostní platbou na účet vedený u ČS, a.s. 1682040329/0800. V případě platby přes účet je potřeba si vyžádat na obecním

úřadu variabilní symbol (je stejný jako loni), aby se platba správně přiřadila ke konkrétnímu plátcí.

Pro trvale žijící obyvatelé i pro majitelé rekreačních objektů je to 660 Kč.

KALENDÁŘ 2024

I letos pro vás připravujeme kalendář na rok 2024.

Bude mít trochu jinou formu, než jste byli zvyklí, ale slibuji, že bude stát za to.

ODPADY

Recyklujme jedlé oleje a tuky

Tuky a oleje nepatří do kanalizace!

Na třídění odpadu jsme si již všichni zvykli (nebo alespoň většina z nás), třídíme papír, sklo, plast a další suroviny. A co takové jedlé oleje a tuky? Ano, jsou to ty zbytky z pánve po smažení řízků, ale také olej z nakládaných sýrů či zeleniny, stejně jako ztužený tuk, zbytky sádla, másla, zkrátka veškeré oleje a tuky, používané v kuchyni, které by se po použití vyhodily či spíše vylily do výlevky v dřezu nebo WC.

Tam ovšem oleje a tuky v jakékoli podobě nepatří! Tuky a oleje totiž v kanalizaci zchladnou a společně s dalším drobným odpadem vytváří na stěnách potrubí povlak, který může časem vést až k upnutí kanalizace. Ve větším množství pak tuky samozřejmě představují značný problém na čistírnách odpadních vod.

Oleje a tuky nepatří ani do přírody, neboť zalepují půdu a škodí drobným organismům i rostlinám, totéž samozřejmě platí i v případě kompostu, kde zhoršují a zpomalují proces kompostování.

Vzhledem k tomu, že opotřeбенé tuky a oleje, zejména po tepelné úpravě mohou obsahovat škodlivé (zpravidla karcinogenní) látky, není vhodné ani jejich přidávání do krmiv pro domácí zvířata (tyto látky se k nám pak vrátí ať již v masu, vejcích či jiných produktech...)

Co, jak a kam třídít

Třídít a sbírat lze jakýkoli olej a tuk, který zbyde po použití v kuchyni, jako například:

- oleje a tuky ze smažení,
- oleje z marinád, nakládaných potravin, z rybiček v oleji atd.,
- veškeré ztužené tuky, sádlo, máslo, ale i tuky např. z výpeku.

Vytříděný tuk a olej se nejlépe shromažďuje do použitých PET lahví, např. od minerálky. Tyto obaly jsou zároveň nejvhodnější pro manipulaci a další zpracování. Naopak není vhodné sklo, ale ani původní plastové lahve od oleje, které jsou málo mechanicky odolné a olej se může při přepravě a manipulaci zbytečně vylít.

Abyste třídění bylo pro Vás co nejsnazší a nejdostupnější, měly by být v blízkosti vašeho bydliště umístěny označené kontejnery pro sběr opotřeбенých tuků a olejů, kam budete moci PET lahve s vytříděným olejem a tukem ukládat.

Jen pro úplnost doplníme, že nádoby na oleje jsou umístěny spolu s kontejnery na tříděný odpad **u starého obecního úřadu, u bytovek a v Rovni u večerky.**

OSVĚDČENÍ O ÚSPORĚ EMISÍ

Obec Pražmo

Identifikační číslo:

00576999

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení "uhlíkové stopy".

Úspora, kterou jste dosáhli představuje:

Emise CO₂ ekv.:

101,212 tun

Úspora energie:

1 734 965 MJ

Zbyněk Kozel

Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.
V Praze dne 18. 7. 2023

Vypočteno na základě studie Posouzení systému sběru a recyklace obalových odpadů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

2022

Recyklujte elektro, má to smysl

**Recyklace dokáže z elektroodpadu zachránit
přes 90 % materiálů.**

To je pořádný důvod, proč žárovky, domácí spotřebiče a jiná elektrozařízení neházet do odpadků. Některá navíc obsahují látky jedovaté pro člověka i životní prostředí.

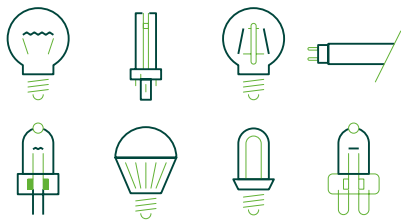
Proto mají na obalu symbol škrtlé popelnice. Ten říká, že když doslouží, patří do zpětného odběru. Je to zdarma a máte jistotu, že vše ekologicky zrecyklujeme!

Co sbíráme?

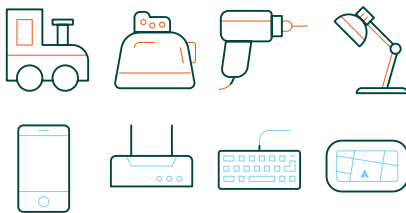
Světelné zdroje

Úsporné kompaktní zářivky, výbojky, lineární zářivky, LED světelné zdroje a přímo žhavené žárovky včetně halogenových.

Další elektrozařízení

Domácí spotřebiče, spotřební elektroniku, svítidla, elektrické a elektronické nástroje, hračky, vybavení pro volný čas a sport, telefony, osobní počítače, IT zařízení apod.

Kam s nimi?

Neopotřebné elektro nejprve zkuste nabídnout někomu jinému. Pokud už věci nejdou využít, odevzdejte je v prodejně při nákupu nových, na sběrných dvorech nebo dalších sběrných místech.

Více informací na

www.ekolamp.cz

ekolamp

KALENDÁŘ KULTURNÍCH A SPOLEČENSKÝCH AKCÍ

- **Přednáška nejen pro seniory – 19. října v 14,30 h** – na téma „Obecná škola na Pražmě“ bude přednášet pan Jaroslav Gabzdil.
- **Přednáška nejen pro seniory – středa 25. října v 15 h** – posezení u kávy na téma snižování nákladů na domácnost.
- **Setkání seniorů – úterý 7. listopadu v 17 h** – tradiční setkání se uskuteční v hotelu Travný. Osobní pozvání s návratkou dostanou senioři do svých poštovních schránek. Těšit se mohou na představení dětí nebo na hudební vystoupení k poslechu i tanci.
- **Vánoční ladění – pátek 1. prosince (POZOR ZMĚNA TERMÍNU!)** – vánoční jarmark se letos uskuteční v parku naproti kostela (starý hřbitov). Zároveň si můžete poslechnout koncert pěveckého sboru CARO z raškovické školy.

Na všechny akce srdečně zveme občany obce i blízkého okolí.

Posezení u kávy ohledně snižování nákladů na domácnost

ČEKÁ VÁS - PŘÍJEMNÉ POVÍDÁNÍ U VÝBORNÉ KÁVY
STŘEDA 25.10.2023 V 15:00
 ZASEDACÍ MÍSTNOST OÚ; PRAŽMO 153

 +420 731 978 928 www.server-solutions.cz

- snižování nákladů na domácnost
- možné dotační programy
- úskalí a možná doporučení v oblasti STO, FVE a mnoho dalšího

Obec Pražmo

Vás srdečně zve na tradiční

Setkání seniorů

7. listopadu 2023 v 17.00 hod.

v sále Hotelu Travný

Program:

- * Vystoupení dětí z Mateřské Školy Pražmo
- * Vystoupení tanečního kroužku ZŠ Raškovice
pod vedením Mgr. Kristýny Felcmanové
- * Vystoupení pěveckého seskupení z obce Krásná
- * Večeře
- * Volná zábava

SBÍRKA ŠATSTVA PRAŽMO

Diakonie Broumov

sociální družstvo, Husova 319, 550 01 Broumov

SEZNAM VĚCÍ, KTERÝMI MŮŽETE PŘÍSPĚT DO SBÍRKY:

Veškeré letní a zimní oblečení

(dámské, pánské, dětské)

Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony

Látky

(minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)

Domácí potřeby

(nádobí bílé i černé, skleničky) zabalené do krabic

Pérové přikrývky, polštáře a deky, peři

Obuv –nepoškozená a v párech (svázanýchgumičkou)

Kabelky, batohy, drobné předměty z domácnosti bez poškození (dekorace, bižuterie ...)

Hračky –nepoškozené a kompletní

Menší elektrospotřebiče i poškozené

Hygienické potřeby, drogistické zboží

Časopisy, noviny, knihy

**PROSÍME VŠE ZABALENÉ
V IGELITOVÝCH OBALECH,
NÁDOBÍ V KRABICÍCH**

VÁŽENÍ DÁRCI,

prosíme, aby, vše co darujete, bylo funkční. To znamená především funkční zipy u bund, mikin a ostatních oděvů, funkční zipy a kolečka u kufrů, tašek a batohů.

Nefunkční zapínání nejsme schopni opravit. **Děkujeme!**

SBÍRKA SE USKUTEČNÍ V PŘÍZEMÍ OÚ PRAŽMO

VĚCI, KTERÉVZÍT NEMŮŽEME:

- ledničky, televize, počítače, matrace, koberec –z ekologických důvodů
- nábytek
- znečištěný a vlhký textil

9.10. - 13.10.2023

PO,ST,ČT: 6.30 - 16.30

ÚT, PÁ: 6.30 - 13.00

V NAŠÍ OBCI VZNIKNE TELEMEDPOINT

V rámci programu zlepšování dostupnosti zdravotní péče, který realizuje Moravskoslezský kraj, bude v naší obci zřízeno kontaktní místo TeleMedPoint.

Co to znamená? Všichni obyvatelé obce a okolí budou moci bezplatně užívat službu, která pomocí telemedicínské technologie umožní měřit fyziologické funkce a naměřené hodnoty vzdáleně přenášet a následně umožnit ošetřujícím lékařům tyto hodnoty od svých pacientů sdílet. Takto bude moct lékař získat více informací o stavu pacienta a tím mít nad pacientem lepší dohled a možnost efektivněji postupovat v léčbě. Zařízení umožní v základní konfiguraci sledovat krevní tlak, hladinu cukru v krvi, saturaci, funkci plic, srdeční funkce, teplotu a tělesnou hmotnost pomocí diagnostické váhy. Provoz TeleMedPointu bude zajišťovat asistentka, která bude připravena všem uživatelům služby asistovat

a dbát na správné používání, aby měření bylo co nejpresnější.

Služba je určena pro všechny, kteří chtějí lépe a efektivněji pečovat o své zdraví. TeleMedPoint lze využít v rámci prevence, při léčbě chronického onemocnění nebo pro pacienty s akutními problémy. Partnerem projektu je i RBP zdravotní pojišťovna, která připravila zajímavé benefity jak pro lékaře, tak i pro své pojištěnce, kteří budou služby aktivně využívat.

V současné době naše obec, společně s provozovatelem Centrem telemedicínských

KONTAKTNÍ MÍSTO

TELEMEDPOINT

TELEMEDICÍNU DO VAŠÍ OBCE přináší

Moravskoslezský kraj

Partneri: **213 RBP** MEDICAL MONITOR

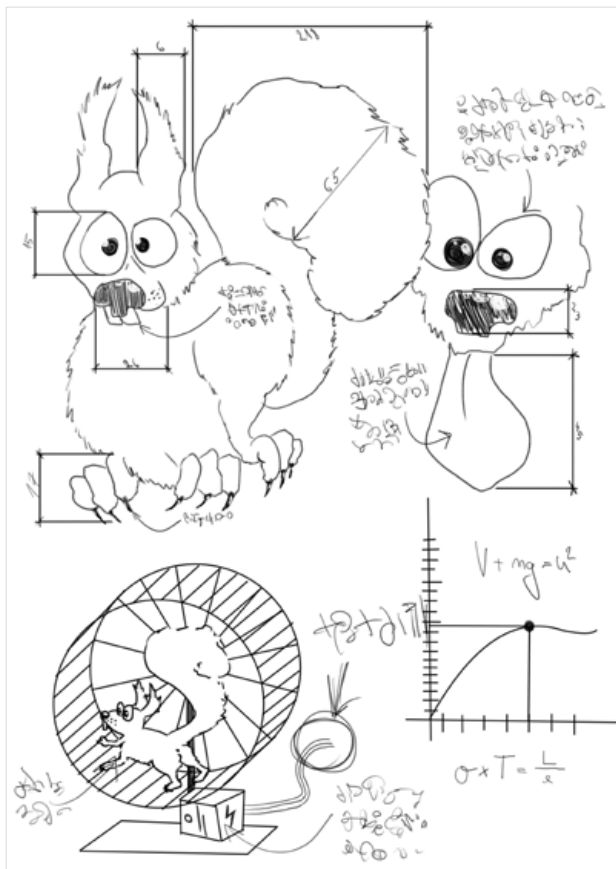
www.telemedpoint.cz

služeb FNO, připravuje technické zázemí a zároveň bude probíhat výběr a následné zaškolení asistentů tak, aby v průběhu listopadu byl TeleMedPoint v provozu a služba plně k dispozici občanům.

KNIHOVNA INFORMUJE

Před prázdninami ve dnech 20.-29. června jsme uspořádali akci **Místo činu**. Na milovníky detektivek a krimi čekalo 30 nových zabalených zločinů. Stačilo natáhnout ruku a vylovit ten svůj.

Pro děti pak paralelně probíhala **detektivní soutěž tajných agentů**, která pokračovala až do konce července. Když se v létě nedaří počasí, může se dařit vyšetřování. Všichni tajní agenti, kteří splnili úkoly a objevili i svatý grál, byli odměněni knihou Poznávací atlas našeho regionu a čokoládou. Škoda jen, že se soutěže účastnilo málo dětí.

Pizza kvíz

Od 5.10. bude jednou měsíčně probíhat v knihovně Pizza kvíz pro děti od 2. třídy (umět číst a psát je podmínkou). Na soutěžící dvojice budou čekat kvízy, rébusy, křížovky, doplňovačky a jiné luštěniny přiměřené věku. Nakonec bude vylosována vítězná dvojice, která okamžitě obdrží horkou čerstvě dovezenou pizzu.

Hospodský kvíz

Od 6.10. se opět v Travném rozjíždí podzimní turnus Hospodského kvízu. Sestavte družstvo 2-6 účastníků a přihlaste se v hotelu Travný. Přijďte se zasmát a užít si do sytosti pocit „Vždyť jsem to věděl, jak mi to mohlo vypadnout!“ Čím má tým širší zastoupení věkové i zájmové, tím lepší šance na výhru.

ČTENÁŘSKÝ KOUTEK

George Bernard Shaw

1856–1950

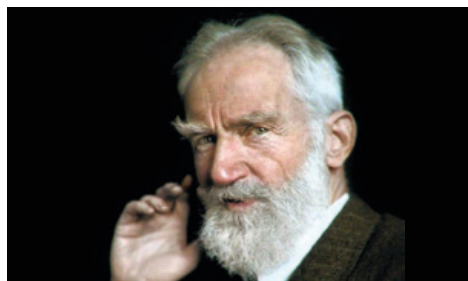
anglický dramatik a prozaik irského původu, nositel Nobelovy ceny za literaturu.

„Demokracie je posledním trikem tyranie.“

„Inteligentní lidé vědí, že lze věřit jen polovině toho, co slyší. Velice inteligentní vědí které polovině.“

Pygmalión

Slavná romantická komedie o pěti dějstvích nese název podle pověsti o řeckém sochaři, jenž vytvořil sochu tak krásnou, že se do ní zamiloval a na bohyni Afrodité pro ni vyprosil řeč a život. Shawovým moderním Pygmalionem je londýnský profesor fonetiky Henry Higgins, který uzavře se svým přítelem plukovníkem Pickeringem sázku, že naučí ušmudlanou pouliční květinářku Lízu Doolittleovou výslovnosti vznešené dámy. Důsledky si neuvědomuje ani jeden z nich.

Josef Mareš

*1964

Nejznámější český kriminalista, bývalý šéf pražské mordparty a autor seriálů Devadesátky a Případy 1. oddělení.

Moje případy z 1. oddělení

Autentická výpověď muže, který zná pozadí zločinu v ČR jako málokdo a vyřešil stovky vražd. Vypráví o práci mordparty, o svých případech, o spolupracovnících, o vedení, o byrokracii, o vrazích, o vyšetřování, o rozdílech mezi realitou a kriminálkami psanými či zfilmovanými. Oceníte i jeho smysl pro humor, se kterým odlehčuje takto drsná témata. Otázky mu pokládal novinář Martin Moravec.

Julie Caplinová

*1970

Je závislá na cestování a dobrém jídle. Mnoho let cestovala po Evropě spolu s nejlepšími novináři píšícími o jídle a pití a objevovala gastronomické skvosty. Tyto cesty ji inspirovaly k psaní.

Kavárna v Kodani

Z otravného výletu do Kodaně se vyklubuje cesta, která všem zúčastněným změnila život úplně v duchu dánského životního stylu hygge. Někdy prostě stačí jen zpomalit a rozhlednout se kolem sebe. Dát si kávu. Popovídat si s ostatními. Třeba pak zjistíte, že to, za čím se ženete, vám štěstí nepřinese.

HISTORICKÉ OKÉNKO

Výňatky z pražmovské kroniky založené před 100 lety

Obyvatelstva na Pražmě podle posledního sčítání lidu v roce 1921 bylo úhrnem 460 duší. Z nich 454 Čechů a 6 Němců, vyznání římskokatolického vyjma 6 šabatistů čili adventistů na domovním čísle 42. Kučové a Stuchlíci. Počet domovních čísel 82, počet bytových stran 125.

Obyvatelé s radostí uvítali roku 1920 zřízení státní autobusové dopravy z Morávky do Frýdku. Doprava zahájena 1.4. 1920. Osoba z Pražma do Frýdku platila 10K. Doprava zastavena 1920. Stát viděl v tomto podniku ztrátu.

„Netřeba u nás o déšť prositi, přijde sám.“

Půda zdejšímu obyvatelstvu ku výživě nestačí a každý zemědělec, maloročník, chalupník vyhledává si vedlejší zaměstnání. Skoro v každém chalupnickém stavení byly krosna, tj. stav tkalcovský, dělal se mušelin aneb kanafas. Muž dělal za krosnami, žena vařila, obstarávala domácnost a časem mu vypomáhala zvláště z rána při šlichtování, škrobení osnovy, děti vily cívky aneb fajfy a tímto zaměstnáním školu zanedbávaly. Výdělek takový byl skrovný. Lidé mívali nouzi a bídu.

Urodily-li se brambory, bylo dobře, jedly se třikrát denně.

Jídelní lístek jednoduchý: kobzole a zelí, kobzole se syrvočkou vařenou neb čerstvou aneb kyškou, kobzole se syřunkou, kobzole se zasmažočku, kukuřičná krupice, rezná krupice na domácích žernách vrcená.

Lidé na robotě těžší jako je kopání, vození hnoje, mláčení mívali a dosud ještě mají tak zvanou třetočku: halušky kobzolové, stírky, pipu bramborovou, vše dobře pomaštěno topeným máslem. Lidé ku jídlu talířů nesbírají, jí se ze společné mísy, ať je to polévka, krupice, stírky nebo něco jiného. V neděli a ve svátek ku snídani mívali a dosud mají skrs všichni kávu a chléb, k obědu polévku hovězí s kouskem masa. Kde mívají lidé zahrady, připravují z jablek, hrušek aneb švestek chutný a zdravý příkrm zvaný bryje.

- Syrvočka = podmáslí
- Syřunka = syrovátka
- Žerna = žernov (pravěký kamenný ruční mlýnek na obilí)
- Třetočka = svačina (třetí jídlo)
- Pipa = řidká kaše
- Bryja = ovocná kaše

Kateřina Janošíková,
knihovnice a kronikářka

10 LET SPOLUPRÁCE S POLSKÝM MĚSTEM NIEMODLIN

Partnerství mezi naší obcí Pražmo a polským městem Niemodlin se začalo psát v roce 2013. Vzniklo vlastně na základě historických souvislostí spojených s rodem Pražmů. Potomci zakladatele naší obce Jana Nepomuka Pražmy odešli po prodeji frýdeckého panství právě do Falkenbergu (dnešního Niemodlina). Velkým znalcem historie obecně a té naší místní zvláště je pražmovský občan Jaroslav Gabzdil. A ten přišel s nápadem město Niemodlin navštívit a navázat nějakou spolupráci.

Partnerská smlouva byla podepsána 21. června 2013 v Niemodlině u příležitosti jejich městských oslav. Smlouvu podepsali tehdejší starosta Pražma Marek Kaniok a tehdejší burmistrz Niemodlina Mirosław Stankiewicz.

Od podpisu smlouvy uběhlo 10 let. 10 let naplněných mnoha setkáními, vzájemnými návštěvami v Niemodlině nebo na Pražmě, společnými projekty realizovanými na obou stranách.

Pojďme si připomenout ty nejvýznamnější.

2017 „Po stopách rodu Pražmů“

Tento společný projekt se realizoval na obou stranách hranice a byl financován v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Beskydy Interreg Česká republika – Polsko.

Projekt měl několik aktivit:

- řezbářské sympozium - 10-ti denního řezbářského plenéru se zúčastnili dva polští a dva čeští řezbáři. Vznikly 4 dřevěné sochy, které byly slavnostně odhaleny na Plackových hodech.

- dětská soutěž „Tajuplná místa rodu Pražmů“ - děti obou obcí při vzájemné návštěvě řešily sérii soutěžních úkolů inspirovaných společnou historií. Pomocí indicií musely získat všechny díly skládačky a následně složit obrázkové puzzle.

- vydání publikace s názvem „Hraběcí rod Pražmů v proměnách času“ v české i polské verzi - Autorem knihy je Jaroslav Gabzdil, redakční radu tvořili Remigiusz Kaminski, Marek Kaniok a Kateřina Janošíková.

2022 „Rod Pražmů nás spojuje“

Tento projekt byl také financován v rámci Fondu mikroprojektů Euroregionu Beskydy Interreg česká republika – Polsko. Tímto projektem jsme chtěli přiblížit město Niemodlin našim spoluobčanům.

Projekt měl dvě části:

- Návštěva města Niemodlin ve dnech 7. – 8. 5. 2022 – dvoudenního zájezdu se účastnilo 45 lidí. Navštívili jsme niemodlinský zámek (právě ten vlastnili Pražmové), kulturní středisko, zastavili jsme se u lípy, kterou jsme společně

vysadili u příležitosti podpisu partnerské smlouvy. Dále jsme si prohlédli arboretum v Lipně, které také založili Pražmové a mnoha další zajímavá místa. Na druhý den jsme navštívili zámek Moszna.

- Setkání účastníků v hotelu Travný – při kávě a zákusku jsme si prohlédli prezentaci z fotek, které nafotili účastníci zájezdu, vyhodnotili jsme fotosoutěž a pobavili se u kvízu, ve kterém jsme si osvěžili informace o Niemodlině.

Kromě těchto dvou nejvýznamnějších projektů, které se odehrávaly na obou stranách hranice, jsme dělali NIemodlinu přeshraničního partnera v jejich projektech – oprava zámecké věže v roce 2017 a nasvícení kostela na náměstí v roce 2020.

Kromě společných projektů bylo 10 let spolupráce naplněno pravidelnými každoročními návštěvami. Navzájem jsme se navštěvovali u významných příležitostí na Pražmě nebo v Niemodlině. Niemodlin je město, má více možností pro nějaká společná setkání. Návštěv na polské straně bylo proto asi více než u nás. A proto jsme se rozhodli uspořádat pro hosty z partnerského města oslavu desetileté spolupráce u nás na Pražmě.

15. – 16. července jsme uvítali hosty z Niemodlina. Ukázali jsme jim náš kostel, kde jim pan farář popovídal o kostele a jeho historii. Potom jsme zasadili na starém hřbitově dub jako připomínku partnerství. V sobotu odpoledne jsme vyjeli na Lysou Horu, kde je stylově s likérem Lysá hora přivítal pan místostarosta Tonda Chalupa. Na vrcholu jsme ještě navštívili meteorologickou stanici. Podvečerní a večerní posezení v areálu u sv. Floriána se neslo ve velmi příjemné atmosféře. Při dobrém jídle, pití a hudbě se sedělo, povídalo a dokonce i tančilo. Rozcházeli jsme se v pozdních nočních hodinách.

V neděli jsme navštívili nově otevřený pivovar Koniček ve Vojkovicích. Po obědě jsme se přesunuli do baziliky ve Frýdku, zde jsme

měli možnost vyslechnout povídání o bazi-lice a také sejít do krypty, kde jsou uloženy ostatky členů rodiny Pražmů.

Za těch 10 let se změnilo vedení na obou stranách, změnila se zastupitelstva, ale myšlenka partnerství je stále živá. Jsme připraveni spolupráci dále upevňovat, rozvíjet a hledat nové projekty.

Na základě partnerství vznikla ještě jedna mezinárodní spolupráce. Oslovila nás obec Dabrowa, která leží asi 15 km od Niemodlina, jestli bychom jim neudělali přeshraničního partnera pro jejich projekt v oblasti cestovního ruchu. Projekt byl realizován a mimo jiné vznikl krátký film, který byl z části natočen u nás. Film můžete shlédnout na tomto odkaze:

<https://gminadabrowa.pl/5690/bezpieczna-zielona-dynamiczna-gmina-dabrowa.html>

Poslední víkend v srpnu jsme Dabrowou navštívili. Konaly se tam dožínky a zároveň oslavy 50. výročí založení samostatné obce Dabrowa. Oslavy byly dvoudenní s bohatým kulturním programem, kde se předvedly děti ze školky i školy, děti z různým tanečním vystoupením, večer se hrálo k tanci i poslechu.

V neděli byl tradiční dožínkový průvod, který projel ulicemi Dabrowe i okolních vesniček.

V pondělí jsme si prošli Obec a v místním parku jsme nasadili strom přátelství.

Mgr. Michaela Honešová

PODZIMNÍ VAŘENÍ

Uncle Ben's s cuketou

1 kg papriky, 1 kg cukety, 1/2 kg cibule, 1 lžíce soli, 6 lžic sójové omáčky, 6 lžic Worcester, 1,5 dcl oleje, 2 lžice cukru, 2 malé sladké kečupy, jeden velký ostrý kečup a asi půl litru.

Papriku očistíme a nakrájíme na kostičky, cuketu taktéž, cibuli nakrájíme nadrobno. Do většího kastrolu dáme olej, lehce zastujeme cibuli, přidáme papriku, cuketu a cca 5 minut restujeme. Pak přidáme zbylé ingredience kromě cukru a dusíme 20 minut. Nakonec dáme cukr a podusíme ještě 5 minut. Horké plníme do sklenic a sterilizujeme 20 minut na 80 stupňů. Kdo má rád pikantní chuť, může přidat feferonky.

Dýňová polévka

1 ks máslové dýně (příp. mramorová, hokai-do...), 1 menší brambor, zeleninový vývar, kokosový olej (ghí, nebo jiný tuk), kari koření, sůl, pepř, 2 stroužky česneku, zakysaná smetana, dýňová semínka

Do hrnce dáme 1 lžici tuku, nejchutnější je kokosový olej nebo ghí a po prohřátí přidáme 1 malou lžičku kari koření a necháme rozvonět. Nasypeme na kostičky nakrájenou dýni i brambor a krátce orestujeme. Zalejeme zeleninovým vývarem, případně jen vodou (můžeme přidat zeleninový bujón), tak aby dýně byla ponořena, ale ne více. Dle potřeby osolíme, opepříme a necháme vařit do změknutí dýně cca 30-40 minut. Přidáme prolisovaný česnek, krátce ještě povaříme a poté stáhneme z plamene a rozmixujeme ponorným mixérem do hladka. Servírujeme na hluboké talíře a ozdobíme kopečkem zakysané smetany, dýňovými semínky (ty můžeme i opražit) a přidat můžeme i na kostičky nakrájený opečený rohlík.

Dobrou chuť

OHLÉDNUTÍ ZA...

Plackovými hody

Ty letošní se uskutečnily v sobotu 12. srpna v areálu u sv. Floriána. Počasí bylo krásné, vylákalo lidi za kulturou, popovídat si se známými a hlavně dát si placek. Opět je ale potřeba konstatovat, že přespolečných bylo více než místních. Počet účastníků se těžko odhaduje, ale bylo jich několik set. Plackové hody se již tradičně považují za akci s nejhojnější účastí.

Program začal v 15:30 hodin představením klaunů, kteří zabavili ty nejmenší. Pro děti bylo připraveno ještě během celého odpoledne malování na obličej, tetování airbrush, skákací hrad a aquazorbing. Po klaunech se do areálu přihnala limuzína a z ní vystoupil Elvis Presley, svým podmanivým hlasem zaujal všechny posluchače. Další vystoupení bylo ryze sportovní. Nejdříve zacvičili mladí judisté z Raškovic a pak se předvedli

borci z Workout a Powerlifting TJ SŠTaS z Karviné. Při jejich cvičení se až tajil dech. A potom se naplno rozezvučela kapela FM BAND. A po ní už hrála až do brzkých ranních hodin k tanci i poslechu kapela Superfox. V přestávce po setmění následovala ještě efektní ohňová šou v podání Ludmily Hlisnikovské z Vyšních Lhot.

Bramborové placky dělali tradičně hasiči. S přípravou začali již v 9 h ráno, nastrouhali 400 kg brambor, přidali 450 vajec a mnoho dalších ingrediencí. Na šes-

ti pánvích se smažilo od 14 do 22 h. Klobouk dolů před těmi, kteří celé odpoledne stáli v obrovském horku u pánví a smažili a smažili.

Kromě bramborových placků bylo možné stejně jako loni ochutnat i výborné halušky s brynzou nebo se zelím. Kdo nechtěl mít s bramborami nic společného, mohl si koupit

frgál s různými náplněmi nebo klobásku. Hotel Travný připravil zelňačku a výborný guláš, po kterém se jen zaprášilo.

Myslím, že se letošní Plackové hody vydařily. Kombinace dobrého počasí, dobrého jídla a dobrého programu přilákala mnoho návštěvníků. A myslím, že všichni odcházeli spokojeni.

Mgr. Michaela Honešová, starostka obce

Kulturním dnem SOPM

Občané z okolí řeky Morávky se společně bavili ve Vyšních Lhotách

Představitelé mikroregionu Sdružení obcí povodí Morávky se snaží sdružovat své občany prostřednictvím rozmanitých společenských akcí. Na třetí srpnovou neděli přichystali v areálu Kamenité pod beskydskými kopci ve Vyšních Lhotách Kulturní den SOPM. Ve spolupráci s Kristýnou Pumrovou, projektovou manažerkou sdružení obcí, uspořádali pro obyvatele deseti vesnic velmi příjemné odpoledne. Návštěvníci si užili také hezké slunečné počasí.

V areálu byla dostatečná nabídka zábavy pro děti, mnozí dětská návštěvníci si nechali pomalovat tvář ve stánku u vstupu. Také si zaskákali ve dvou nafukovacích hradech. Jeden poskytla místní KDU-ČSL a druhý společnost EKO-KOM a.s., která se zaměřuje na osvětu třídění odpadů. Možnost povozit se na koníkovi samozřejmě nemohla chybět.

Své zajímavé výtvary prezentoval Tajuplný svět podivuhodných her Jiřího Šebesty, který sídlí na Morávce. Byly to promyšleně zhotovené hry z různých recyklovaných materiálů. Děti, a nejen ty, mohly například přesunovat kuličku do jamek pomocí jednoduchých nástrojů a pohybů, například s využitím síly větru, vystřelením pomocí houpačky apod.

Autor her uvedl: „Nabízím vám nezapomenutelný zážitek, který zamotá hlavu fantastními příběhy.“

Kvalitní kávu a chutnou domácí limonádu nabídla firma Zrnko kafe, která také sídlí nedaleko, v Raškovicích. Dováží svůj sortiment, kávu či kakao, z jižní Ameriky. Kromě věcí ke spotřebě na místě nabízeli tito zajímaví podnikatelé z maličké společnosti i jiné originální zboží k prodeji, například ovocný sirup, lapače snů, různé sladké kuličky, kamínky. Byli ochotní si povídat se zákazníky, například předávali informace o kávě, o bylinkách, i o spiritualitě jihoamerických Indiánů.

Na sever Ameriky, na tehdejší Divoký západ, jsme se pak vydali díky koncertu kapely Michal Tučný Revival Band, hlavního programového bodu Kulturního dne SOPM. Na akci přišlo mnoho lidí staršího věku a mnozí z nich si při poslechu country muziky legendárního Michala Tučného zavzpomínali na mladá léta. Někteří návštěvníci využili prostor pro svou vlastní zábavu, skupinově tančili tradiční country tance za doprovodu kapely. Měl jsem pocit, že je nacvičovali dlouho dopředu.

Koncert měl dvě části. Písně z jeho první části jsem většinou neznal, ale ke konci zahráli

několik slavných skladeb muzikanta Tučného, například Poslední kovboj, Když si báječnou ženskou, ... Výběr revivalové kapely byl pro všechny dobrou volbou.

Program se odehrával i před pódiem. Na začátku se představili političtí představitelé všech okolních obcí, byli mezi nimi starší i mladší politici, muži i ženy. V době, kdy kapela odpočívala, se konala soutěž o ceny. Losovala se čísla, která návštěvníci získali na začátku při vstupu do areálu. Výhrou byly například různé pochutiny nebo také popelnice. Celý kulturní den hezky moderoval Petr Tesarčík, předseda Sdružení obcí povodí Morávky a starosta Vojkovic.

Společná akce obcí povodí Morávky se nejspíše uskuteční i příští rok. Pořadatelka Kristýna Pumrová z Dobré má již nyní nějaké další nápady.

Putováním po vesnici

Po několikaleté odmlce se v sobotu 2. září v naší obci uskutečnila oblíbená akce s názvem Putování po vesnici, kterou pro Vás ve spolupráci s obcí Pražmo, zorganizoval Klub volného času Pražmo. Za krásného počasí, které panovalo nad hlavami putujících návštěvníků, se organizátorům podařilo připravit 7 míst, která lákala k zastavení, ochutnání připravených dobrot, zahrání si různých her a soutěží, či vylustění hádanek a kvízů. Je velmi těžké říci, které stanoviště bylo to nej..... Každé z nich nabídlo jiného ducha, jinou, vždy přátelskou atmosféru. Na Třešňové zářil stánek a okolí nádhernou výzdobou i leskem lahvi domácích likérů, na Lipové řádil soutěživý duch velmi vtipných her, po kterých přišla vhod lahodná káva. V Rovni u večerky se střílelo z praku a už od rána voněly grilované speciality, u Hotelu Travný jsme se vrátili časem do dob jeho zrodu a vyzkoušeli pomazánky

Petr Salamon z Dobré

paní provozní. Hasiči připravili nášup vtipů s hasičskou tematikou a možnost, vyzkoušet si požární útok. Na ulici Do potoka nás překvapili vtipným názvoslovím lahodných pokrmů vyrobených místními obyvateli. Závěr patřil ulici Kostelní a jejím obětavým obyvatelům, kteří již od samotného rána připravovali vše pro velké finále na hřišti „U vrbiček“. Stánky s dobrotami, palačinky na starém pecku, airsoftová střelnice a kolo štěstí. To vše bylo připraveno pro toulavé poutníky, kteří se přišli občerstvit, pobavit a v neposlední řadě vhodit svůj tiket do slosování a vyhodnocení soutěže o nejlepší stanoviště. Vítězem se stalo putovní místo na ulici Do potoka, těsně před pořádkovým stanovištěm „U vrbiček“.

Rád bych poděkoval a složil poklonu všem občanům, kteří se rozhodli vytvořit příjemnou atmosféru v obci tím, že přidali ruku

k dílu a ostatní spoluobčany pohostili u svých stánků. Také chci poděkovat všem, kteří se akce zúčastnili a dali tím najevo, že to úsilí mělo smysl. Má úcta, obdiv a velký dík však v prvé řadě patří členům Klubu volného času Pražmo, kteří připravili, jak nádherný stánek a zajímavý program, tak důstojné zázemí pro všechny návštěvníky této akce. Velké díky za spolupráci patří i obci Pražmo.

Fotografie z této nevšední společenské události, kterou mělo jistě smysl zorganizovat naleznete na internetových stránkách obce Pražmo – odkaz Rajče.

*Za Klub volného času Pražmo
Marek Kaniok, předseda spolku*

Také já se přidávám ke kladnému hodnocení téhle vydařené akce. Ke zdaru přispělo ve velké míře krásné slunné počasí, které nastartovalo naše občany ke sportovnímu výkonu pod názvem Putování po vesnici. Náš tým, který se nacházel v zahradě hotelu Travný, se skládal z manažerky občerstvení Gábiny, manažer sportovní zábavy byl Kuba. Sportovní zábavou byly kuželky. Jak si pamětníci jistě vzpomenou, kuželky v zahradě hotelu kdysi byly. Je to prvek zábavy, kterým jsme doplnili prostor zahrady hotelu. Samozřejmě u toho neskončíme, budeme postupně rekonstruovat tuhle plochu. A tímto bych chtěl poprosit občany Pražma o tipy, co bychom ještě měli pořídit na tento málo využitý prostor.

Posledním členem našeho týmu jsem byl já. Měl jsem za úkol seznámit naše občany s vizualizací přestavby hotelu Travný. Snad vás bude zajímat, že obec přistoupila ke kroku č. 2 ohledně přestavby, a to je pořízení projektové dokumentace přestavby.

Abych udělal nějaký závěr. Z mého pohledu akce byla úspěšná co do účasti občanů i do kulturní kvality. Závěrem bych chtěl poděkovat Klubu volného času za perfektní organizaci téhle akce.

Připomínám všem, že jsem vám k dispozici každé pondělí od 15 h na obecním úřadě k řešení problematiky vašich záležitostí. Budeme se snažit s paní starostkou řešit a vyřešit všechny vaše připomínky.

Antonín Chalupa, místostarosta obce

Sportovním dnem Sdružení obcí povodí Morávky

Sobotní odpoledne 9. září se sešla sportovní družstva obcí, které jsou členy Sdružení obcí povodí Morávky (dále jen SOPM), aby si poměřili síly v šikovnosti, hbitosti a rychlosti.

Děti měly 3 kategorie – 6-8 let, 9-11 let a 12-15 let, každé družstvo mělo 3 členy. Dospělé týmy tvořily vždy dva páry a nakonec soutěžili i starostové, nebo jejich zástupci.

Nejmenší měli za úkol „sloní běh“, kdy museli se štafetovým kolíkem doběhnout ke kruhu, vzdálenému cca 15 metrů. Do něj si stoupli, utvořili z rukou sloní chobot, pětkrát oběhli kruh a poté se hráč snažil co nejrychleji doběhnout do cíle, kde předal štafetový kolík dalšímu hráči. Postupně tuto disciplínu zdolali všichni 3 členové družstva. Zde zvítězila obec Dobruška, na 2.místě se umístila obec Raškovice a na 3.místě Morávka. Gratulujeme.

Prostřední dětská kategorie plnila úkol – „medvědí chůze“. Dětem byly na nártu připevněny kelímky s popcornem. Jejich cílem bylo překonat vzdálenost ke kbelíku, který byl cca 10 metrů od startovací čáry tak, aby po cestě vysypali co nejmenší množství popcornu. Popcorn vysypali nohama do kbelíku a běželi do cíle. I tato soutěž byla štafetová. Měřili jsme čas a množství popcornu, které hráči vysypali do kbelíku. Na 1.místě se umístila obec Dobruška, na 2.místě obec Nošovice a Vojkovice a na 3.místě obec Morávka. Blahopřejeme k úspěchu.

Nejstarší děti měli disciplínu nazvanou „opičí neplechý“. První hráč dostal do rukou jeden pytlík a ten se snažil hodit druhému hráči, který stál kousek dále, do kyblíku, který měl druhý hráč na hlavě. Házel tak dlouho, dokud se netrefil. Když se hráči podařilo chytit pytlík do kyblíku, nastala druhá fáze,

kdy se pytlík snažil hráč vyklopit do obruče, kterou má v ruce třetí hráč. Třetí hráč měl ale zavázané oči, musel ho tedy ke kyblíku navigovat hráč číslo jedna, ovšem pouze hlasem. Celkem takto museli přemístit 3 pytlíky. No a zde zvítězila obec Dobruška, za ními obec Raškovice a na 3.místě obec Morávka. Gratulujeme.

Pro dospěláky byla připravena hra „šup tam s ním“. Pár se postavil k panelu s úchyty, ve kterém byly barevné otvory. Na panel byly umístěny míčky v barvách otvorů a soutěžící museli co nejrychleji dostat míčky do otvorů stejné barvy. V této disciplíně zvítězila obec Morávka, za ní obec Krásná, a na 3.místě se umístila obec Raškovice. Gratulujeme.

Mezi tradiční disciplíny patří „skákaní v pytli“. Zde soutěžily všechny děti vždy za svou obec. U této disciplíny jsme zažili spoustu legrace. Zde zvítězily děti z obce Dobruška, za nimi se na 2.místě umístila obec Dobruška a na 3.místě obec Raškovice. Velká gratulace!

Další tradiční disciplína byla hod syrovým vejcem mezi dvojicemi jednotlivých obcí. Nakonec jsme museli otočit soutěžní ring, protože účastníci klání byli moc šikovní a hrozilo, že se budeme muset posunout až na komunikaci. Vítězem se stala obec Krásná, na 2.místě se umístila obec Dobruška a na 3. místě obec Vyšní Lhoty. Gratulujeme.

No a poslední disciplínou byla soutěž starostů – „nafoukni si svého ježíška“. Před každým z nich bylo rozloženo 5 ks plastových kelímků. Úkolem bylo pomocí nafukovacího balónku naskládat kelímky do komínku s rukama za zády. Tady předvedl maximální kapacitu svých plic starosta obce Nošovice, pan Jiří Myšínský. Na 2.místě se umístila starostka Nižních Lhot paní Marie Gryžboňová

Mališová a na krásném 3. místě místostarostka Dobré paní Ludmila Baranová. Vítězům patří velká gratulace.

V celkovém hodnocení všech disciplín byly vyhlášeny obce, které měly nejlepší výsledky. V letošním 10.ročníku SPORTOVNÍHO DNE SDRUŽENÍ OBCÍ POVODÍ MORÁVKY zvítězila obec **KRÁSNÁ**, na 2. místě se umístila obec **MORÁVKA** a na 3. místě obec **RAŠKOVICE**.

„Historie se opakuje.“ První ročník sportovního dne se konal v roce 2013 v Dobré, kde tenkrát také vyhrála obec Krásná. A letos po deseti letech se klání uskutečnilo opět v Dobré a opět vyhrála obec Krásná. Tradice velí, že vítěz pořádá sportovní den příští rok.

Počasí bylo nádherné, soutěžní atmosféra úžasná, celá akce probíhala hladce a bez komplikací, myslím, že si toto odpoledne všichni užili. Pro soutěžící bylo připraveno občerstvení, aby se mohli posílit buď před výkonem, nebo doplnit energii po výkonu.

Děkuji tímto všem, kdo při přípravě a realizaci sportovního dne SOPM pomáhali, kteří se aktivně zúčastnili.

*Ing. Ludmila Baranová,
místostarostka obce Dobrá*

A já jen doplním, že naši obec na tomto tradičním sportovním klání mezi obcemi reprezentovali:

- Děti 6 – 8 let „sloní běh“: **Stázinka Svozilová, Jakub Holinka a Barča Holinková**
- Děti 9 – 11 medvědí chůze: **Leošek Dvořáček, Tonda Felcman a Filip Žilinský**
- Děti 12 – 15 let „opičí neplechý: **Pepík Ošťádal, Tomáš Kaniok a Vítek Holinka**
- Dospělí „hod vejcem“: **Kateřina a Martin Honešovi**

- Dospělí hra „šup tam s ním“:
**Lucie Holinková, Kateřina Honešová,
Krista a Tomáš Felcmanovi**

Všichni se snažili dosáhnout co nejlepšího výsledku, ale děti ve všech kategoriích obsadily nepopulární 4. místo. V celkovém hodnocení jsme se umístili na **6. místě**.

Dnem regionů

V sobotu 23. 9. 2023 se v areálu paskovského zámku konal již 9. ročník Dne regionů, který pořádá Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána, jehož jsme součástí. Do organizace této akce se jaklo každoročně zapojila i naše obec. Zúčastnili jsme se soutěže „**O nejhezčího draka**“, sportovních soutěží i stánkového prodeje. Draka vyrobil Roman Šporcl a výtvarně ho ztvárnila Jarka Janošíková. O tom, který drak byl opravdu nejhezčí, rozhodovali návštěvníci akce vhozením žetonu do příslušné schránky. Náš drak se líbil, v této soutěži jsme obsadili krásné **2. místo** hned za Paskovem.

Průběh sportovních soutěží, stejně jako průběh celého odpoledne byl ovlivněn špatným počasím. Za téměř vytrvalého deště se náš sportovní tým ve složení Berník a Samík Murasovi, Roman Šporcl a Tonda Chalupa popasoval se všemi disciplínami, ale na medailové pozice to nestačilo. Do stánkového prodeje se zapojily se svými výrobky paní Strakošová, paní Spilková a paní Porazilová.

Všem, kteří se na této akci podíleli, patří velké poděkování.

Pro všechny účastníky byl přichystaný bohatý kulturní program. Na počátku vystoupil pěvecký sbor z raškovické školy CARO, pak zazpívali senioři z Krásné, pro děti předvedli své pásmo Mechulaláci a dále bylo k vidění mnoho dalších účinkujících. Bohužel špatné počasí mnohé odradilo a raději zůstali doma. A tak vystupující se předvedli před velmi skromným publikem.

Všem dětem i dospělým, kteří se zúčastnili Sportovního dne SOPM v Dobré i Dne regionů v Paskově patří obrovské poděkování. Poděkování za to, že si udělali čas a šli reprezentovat naši obec.

Mgr. Michaela Honešová, starostka obce

ŠKOLY INFORMUJÍ...

Zpátky ve školce

Je tu září a s ním také nový školní rok. Ve školce jsme přivítali nové kamarády a společně si užíváme ještě letní počasí, kdy spoustu aktivit s dětmi můžeme realizovat venku.

12. 9. 2023 jsme se sešli s rodiči na informativních schůzkách, na nichž rodiče získali „provozní informace“, ale především měli možnost si vyzkoušet, jak ve školce s dětmi pracujeme – v čem spočívá program Začít spolu – vyzkoušeli si aktivity v různých centrech aktivit.

Tatínkové v centru DOMÁCNOST připravili podle návodu jednohubky ve tvaru berušek, maminka s dětmi v centru VODA A PÍSEK lovila pinzetou berušky z vody a řada dalších. Zaměřujeme se na individualitu dětí (každý jsme jiný a máme zájem o jiné aktivity) a zároveň je pro nás důležité vést děti ke spolupráci při různých aktivitách. Děti při vzdělávání mají možnost vybírat z různých činností, které jsou pro ně zajímavé, důležité, které je baví.

Jelikož je opravdu krásné září s letním počasím, snažíme se trávit co nejvíce času venku a přesouváme aktivity na školní zahradu. Na podzim děti sklízely rajčata a okurky ze skleníku.

Zúčastnili jsme se Výstavy zahrádkářů v Raškovcích a naše expozice se velmi líbila a tak putovala na Krajskou výstavu zahrádkářů do Národního zemědělského muzea v Ostravě.

Pro posílení imunity dětí již několikátým rokem vyrábíme zdravé džusíky z ovoce a zeleniny – děti si samy ovoce a zeleninu odšťavní. Děti tak vědí, jaké dobrůtky si do džusíku daly a pak jim o to více chutná.

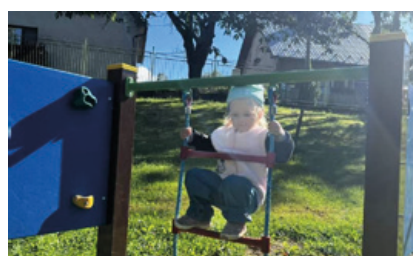

V září v rámci nácvičku požárního poplachu přijeli Dobrovolní hasiči z Pražma a ukázali dětem svou práci, vybavení hasičského auta a děti si pak na hasiče „zahrály“ a „hasily“ školní zahradu. Hasiči měli pro děti připraveny soutěže a společné odpoledne jsme zakončili opékáním buřtů. Děti i rodiče si odpoledne moc užily.

V srpnu se nám podařilo pro děti nainstalovat novou prolézačku, kterou děti velmi rády užívají.

V odpoledních hodinách jsme pro děti opět připravili bezplatné kroužky – flénička, jazyk (angličtina), cvičení (jóga, tanec), tvoření, dramatika – pokusy.

Pro předškoláky povedeme kroužek Hláskář (zde se děti seznamují s hláskami a trénují sluchové vnímání) a Metodu dobrého startu (tato metoda je metodou motoricko - akusticko - optickou). Všechny tři složky na sebe navazují a vytvářejí tak cvičení pohybová, pohybově - sluchová a pohybově - sluchově - zraková. Soubor tvoří jednoduché grafické předlohy, které

jsou uspořádány podle stupně obtížnosti. Každý grafický vzor doprovází pečlivě vybraná písnička. Rytmus písničky je shodný se strukturou daného vzoru.).

I v letošním roce budeme spolupracovat s LČR a v nejbližší době děti čeká sázení stromků a beseda.

Letos stejně jako loni na děti a jejich rodiče čeká ještě mnoho akcí (některé jsou pořádány školou, jiné Klubem rodičů, obcí či knihovnou). Vzhledem k současné situaci (Covid 19) se děti nemohou zúčastnit předplaveckého výcviku, protože přednost mají děti ze ZŠ, které loni o plavání přišly. Zatím máme nasmulovaná pouze divadélka a o ostatních akcích budeme rozhodovat v průběhu školního roku a na základě vládních nařízení.

PLÁNOVANÉ AKCE PRO DĚTI I RODIČE PRO ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

12. 10. 2023	15.30	Jabkohraní (bramboriáda)
20. 10. 2023	10.30	Divadlo – Větrná pohádka s myškou Klárkou a veverkou Terkou
26. 10. 2023	15.30	Dlabání dýní (venku za příznivého počasí)
31. 10. 2023		Halloweenský karneval (dopoledne)
10. 11. 2023	10.30	Divadlo – Myška Klárka, veverka Terka a drak Karlík
10. 11. 2023	16.30	Uspávání broučků
20. 11. 2023	8.30	Předplavecký výcvik (9.20 – 10.50)
27. 11. 2023	8.30	Předplavecký výcvik (9.20 – 10.50)
30.11.2023	15.30	Pečení perníčků s rodiči
1. 12.2023	10.30	Divadlo – Mikulášská pohádka s myškou Klárkou a veverkou Terkou
4.12. 2023	8.30	Předplavecký výcvik (9.20 – 10.50)
11. 12. 2023	8.30	Předplavecký výcvik (9.20 – 10.50)
18. 12. 2023	8.30	Předplavecký výcvik (9.20 – 10.50)
19.12.2023	15.30	Vánoční párty s rodiči v s jarmarkem
20.12.2023		Vánoční nadílka v MŠ
22.12.2023	10.30	Divadlo - O kouzelné vánoce s myškou Klárkou a veverkou Terkou
4. 1. 2024		Návštěva kostela - Betlémy
8. 1. 2024		Tříkrálová koleda
		Lyžák
19.1.2024	10.30	Divadlo – Myška Klárka, veverka Terka a sněhulák Mrkvička

23.2.2024	10.30	Divadlo – Maškarní bál s myškou Klárkou a veverkou Terkou
29.2.2023	15.30	Pohádka pro rodiče
22. 3. 2024	10.30	Divadlo – Kam mizí voda z vany? s myškou Klárkou a veverkou Terkou
22. 3. 2023	16.00	Karneval – hotel Travný
26. 3. 2024	15.30	Vynášení Morany
19. 4. 2024	10.30	Divadlo - Tajuplná země myšky Klárky a veverky Terky
		Uklíďme Česko
30. 4. 2024	15.30	Pálení čarodějnic
14.5.2024	15.30	Den matek
31. 5. 2024	10.30	Divadlo – Pirátská pohádka s myškou Klárkou a veverkou Terkou
4. 6. 2023	15.30	Den dětí se smažením vaječiny
21. 6. 2024	15.30	Zahradní slavnost (loučení s předškoláky) s myškou Klárkou a veverkou Terkou

Přejeme všem dětem i rodičům, aby se jim u nás ve školce líbilo a děti si školku co nejvíce užily.

Vladimíra Nytrová, ředitelka

Školní rok 2023/2024 byl v Raškovicích zahájen adaptačními aktivitami

Do nového školního roku vplula základní škola v Raškovicích adaptačními aktivitami zaměřenými na posílení vztahů v kolektivu, na prohlubování spolupráce mezi dětmi a třídními učiteli. Jak to vlastně vypadalo v praxi? Pro tento účel byl vyčleněn hned celý týden od 4. do 8. září s jedním a prostým cílem – co nejrychleji a ne pouze povrchově adaptovat děti na školní prostředí. Ono by se mohlo zdát, že pondělní zahájení školního roku a druhý den školy by stačilo na vzpomínání se po návratu po prázdninách. Ale opak je pravdou. Není třeba jen tzv. poučit žáky o školním řádu, rozdat učebnice a seši-

ty, popřípadě zvolit si samosprávu a nastavit pravidla třídy. Nezbytností je nastartovat třídu jako takovou. Zaměřit se na hnací motor kolektivu, což jsou vztahy mezi dětmi a učiteli. V raškovické škole děti pokračovaly ve společném programu se svými třídními učiteli tedy až do pátku. Dalo by se to nazvat investicí k nezaplacení.

Zbývající tři dny prvního školního týdne se tak nesl v duchu seznamování, her a aktivit se zaměřením na prevenci šikany, skupinových prací, diskuzí o etických tématech nebo sportovního vyžití. Kupříkladu třídy 6. A a 8.

A se ve čtvrtek 7. září se vydaly na Lysou horu. Společný den se vydařil nejen skvělou atmosférou, ale také počasím.

Mimoto se třída 8. A věnovala v páteční den 8. září pečení pizzy ve školní cvičné kuchyňce. Děti se předem rozdělily do čtyř skupin, kdy si každá z nich přinesla potřebné ingredience na svou pizzu. Děti byly šikovné a s pečením si hravě poradily, o čemž vypovídal skvělý výsledek týmové práce.

Ve druhé polovině září se konaly již tradiční adaptační kurzy 6. tříd na Višňovce. Letos se tam se svými třídami vydaly paní učitelky třídní Mgr. Markéta Juřicová (6. A) a Mgr. Jana Šamánková (6. B). Adaptačním programem provázela školní metodička prevence PaedDr. Jana Halamová, která jako zkušená instruktorka vytvořila úžasnou a příjemnou atmosféru. Za vše hovoří hodnocení „adaptáku“ žáků 6. B: *„Konečně! 6. B vyjela na adaptační kurz na Višňovku. A bylo to super. Sportovní hry venku, které nás motivovaly k maximálním výkonům, výšlap na Prašivou, který nás unavil, ale nahoře jsme byli spokojeni, že jsme výstup zvládli, večerní oheň a opékání marshmallownů, diskotéka s diskokoulí. Ani nám nevadilo, že další den trochu mrholilo. Zábava pokračovala dalšími hrami a soutěžemi. Tahle škola nás opravdu bavila!“*

V měsíci září se rovněž konala dvě soustředění – školního pěveckého sboru a sportovní pobyt. Pod vedením sbormistryně Mgr. Anny Kajzarové, korepetitorky Mgr. Táni Farné a učitelky hudební výchovy Mgr. Ivo-ny Lemon zahájily děti na soustředění novou sezónu, jež bude plná vystoupení, koncertů i soutěží. Na druhé straně si tělocvikáři Mgr. Markéta Juřicová a Ingr. Jan Sonnek připravili pro děti tři dny nekonečného sportování, soutěží, her, kvízů, ale také aktivit na připomenutí fěrovosti během soutěží. Žáci tříd 7. C, 9. B si ve dnech 18. a 19. září užili též „muzejní lekci“ v rámci výstavy 100 let ZŠ Raškovice. Žáci zodpovídali otázky, které byly součástí pracovního listu – museli projít textovou část výstavy jak na panelech věnující se historii školy, tak v části „Škola dnes“. Dalším úkolem bylo seřadit všechny školní kroniky od nejstarší po nejnovější. Závěrečnou aktivitou bylo ve skupinách vytvořit kroniku třídy se zásadními událostmi od 1. do současného ročníku. Žáci si s tvor-

bou kroniky poradili hravě a vznikly vskutku zajímavé vzpomínky na docházku jak na 1., tak na 2. stupeň.

Další akcí v měsíci září byl projekt dopravní výchovy „REFLEXÁCI“, který zamířil k dětem 1. stupně. Jedná se o projekt, jenž vznikl ve spolupráci se Sdružením místních samospráv a Fondu zábran škod České kanceláře pojistitelů. Žáci byli seznámeni s problematikou rizika středu chodce s jedoucím motorovým vozidlem. Dále se dozvěděli informace o retroreflexních samolepkách v zásobnících, které byly umístěny na sloupu veřejného osvětlení u školy.

Tento nástin prvního měsíce tohoto školního roku je však pouze začátkem a je třeba se dívat kupředu na další dny, týdny i měsíce,

kteří dětem přinesou nové vědomosti, zkušenosti a snad také chuť chodit do školy a těšit se na své spolužáky i učitele. Přejeme všem čtenářům a obyvatelům obce Pražmo krásné podzimní dny.

Mgr. Pavel Březinský

INZERCE

PŘESTAVBA KOLA NA ELEKTROKOLO

Z VAŠEHO KOLA
UDĚLÁM ELEKTROKOLO
VYŠŠÍ KVALITA, VÝKON A RYCHLOST

WWW.ELEKOLA.CZ

605 442 493

elekola@email.cz

Vyšní Lhoty

Hodinová sousedka

Jednorázové nebo pravidelné služby

Tato služba je zaměřená na domácí práce (zajištění chodu domácnosti) pro seniory, ale i klienty mladší, např. v době nemoci, nebo časové vytiženosti.

Náplň práce Hodinové sousedek:

1. Kompletní úklid

Vytírání, mytí sanity, utírání prachu, mytí oken, praní, žehlení, zalévání květin.

2. Nákupy

3. Vyzvednutí léků z lékárny

4. Volnočasové aktivity

Procházky, předčítání knih, deskové hry, ale také si třeba jen tak hezky popovídat.

5. Doprovod

Doprovod k lékaři, do obchodu, na úřad, na společenskou akci, jako např. narozeniny, divadlo, výstava, návštěva přátel, výlet.

6. Venčení domácích mazlíčků

7. Práce na zahradě např. sekání trávy

Cena služeb bod 1,7 od 200 Kč. Bod 2,3,4,5,6 od 150 Kč

Poskytnutí služby v čase 8:00 - 12:00 hod. nebo po domluvě.

Tuto službu bude vykonávat Andrea Rusinová bytem Pražmo 218.

601 380 270

DOMOV SE ZVLÁŠTNÍM REŽIMEM RAŠKOVICE – ADÁMKOVA VILA

Dopolední aktivity se staly již dávno pravidlem a k naší velké radosti jsou čím dál víc navštěvovány. Vítáme příznivé počasí, neboť se můžeme setkávat venku ve větším počtu, ve stínu stromu či vyhřívat se na sluníčku – podle toho, jak to komu vyhovuje. Trénujeme nejen pohyb, obratnost a postřeh, ale také hodně vzpomínáme, řešíme rébusy, zpíváme, nebo jen tak přátelsky hovoříme.

Protože nám záleží na tom, aby klienti ve vile zažívali to, co by mohli mít ve svém rodinném kruhu, kolegyně připravují dezerty, často jako milé překvapení běžného dne nebo běžné soboty. A tak si klienti pochutnají na palačinkách s ovocem, ovocných špízech s čokoládou, plněných košíčkách, pudincích, nebo ovocných smoothie. Nejen jídlem živ je člověk, ale co si budeme povídat, když to hezky vypadá, tak to přinese i vizuální zážitek. Mějte krásné letní dny.

Nejsou jen dny sluncem zalité. Přichází chvíle, kdy se loučíme s klienty, kteří ve vile strávili své poslední dny. Vždy je to smutné, a není lehké o tom psát. Klienti u nás zůstávají nejen na fotkách, ale také ve vzpomínkách.

S klienty OSOBNÍ ASISTENCE navštěvujeme aktivizační programy v Adámkova vila. Třeba kuželkový turnaj, vzpomínkové dopoledne s našimi slavnými herci nebo také společné čtení knížek. Klienti tak na chvíli vymění svou domácnost za dopoledne strávené v příjemné společnosti s kávou a s malou svačinkou.

Klempířské a pokrývačské práce

Výměna starých žlabů a svodů – nátěry atik a okapových systémů – parapety na míru
Rekonstrukce střech – oplechování komínů – montáž plechových krytin Satjam, Lindab a Ruukki
Nátěry střech – instalace hromosvodů a střešních oken Velux a Fakro
Montáž krytin Tondach, Bramac, Röben – opravy střech
Práce s asfaltovým modifikovaným pásem IPA a šindel IKO
Pro více informací se neváhejte zeptat na:
Tel. č.: 702 571 496
E-mail: strechylang@seznam.cz

FRÉZOVÁNÍ PAŘEZŮ

- **Levně a rychle**
- **Bez poškození terénu (pásová)**
- **Doprava ZDARMA do 50km**

 737 21 44 21

Zdeněk Sikora Návsí

PÁLENICE FM

se sídlem v bývalém SELIKU
(Pionýrů 839) v MÍSTKU

začne přijímat ovoce k výrobě destilátu

21. srpna 2023

**vždy od pondělí do pátku od 8.00 do 17.00
hodin a v sobotu od 8.00 do 11.00 hodin.**

Za dovezených cca **10 kg jablek, 13 kg švestek**
nebo **14 kg hrušek** si odvezete **1 litr 50%**
jablkovice, slivovice, hruškovice a zaplatíte jen
190,- Kč.

Cena za vypálení z vašeho vlastního kvasu
180,-/ litr 50% alc

Cena za zpracování a vypálení z dodaného
ovoce 190,-/ litr 50% alc

Ceny jsou uvedeny včetně spotřební daně, DPH
a likvidace odpadu.

Také nabízíme:

výkup ovoce (jablek, hrušek a švestek) –
aktuální cena bude vždy oznámena.
zestaření destilátu ultrazvukem
uložení destilátů v dubových sudech +10,-

Další informace najdete na
www.palenicefm.cz nebo na telefonech:
602 960 052, 606 469 683, 558 431 700

20 % SLEVA

na vše s kódem
„kancelar2023“

Komplexní vybavení
kanceláří, zasedacích
místností, ordinací i škol

U N I
NÁBYTEK

uninabytek.cz

20 % SLEVA

na vše s kódem
„zpravodaj2023“

Nábytek do každého interiéru

U N I
● ● ●
N Á B Y T E K

uninabytek.cz

Pražmovské ozvěny - nepravidelný zpravodaj obce Pražmo. Vydává Obec Pražmo, 739 04 Pražmo 153, IČO 00576999 v nákladu 300 ks. Výtisk zdarma. Evidenční číslo zpravodaje MK ČR E 10387.
Sazba a tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o.